

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

แบบ ว-1ด

(ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2556)

แบบเสนอโครงการวิจัย (research project)

ประกอบกรเสนอของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ตามมติ
คณะรัฐมนตรี

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) การศึกษาสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนล่าง เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

(ภาษาอังกฤษ) Study and Conservation Biological Diversity Related to Thai
Native Chicken in Lower Northeastern Thailand

ชื่อแผนงานวิจัย (ภาษาไทย) (กรณีเป็นโครงการวิจัยภายใต้แผนงานวิจัย).....
(ภาษาอังกฤษ).....

ส่วน ก. ลักษณะโครงการวิจัย

โครงการวิจัยใหม่

โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะเวลา.....ปี ปีนี้เป็นปีที่.....รหัสโครงการวิจัย.....

I ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตาม
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) (กรณีระบุความสอดคล้อง
เพียง 1 ยุทธศาสตร์ ที่มีความสอดคล้องมากที่สุด โดยโปรดดูรายละเอียดในผนวก 2)

ข้อ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนามนุษย์บนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้าง
ความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

- ระบุความสำคัญกับเรื่องที่สอดคล้องมากที่สุดในยุทธศาสตร์นั้น ๆ (โปรดดูรายละเอียด
ในผนวก 2)

ข้อ 4.3 การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

II ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับนโยบาย บาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของ
ชาติ(พ.ศ. 2551-2554) (กรณีระบุความสอดคล้องเพียง 1 ยุทธศาสตร์ 1 กลยุทธ์ และ 1 แผนงานวิจัยที่
มีความสอดคล้องมากที่สุด โดยโปรดดูรายละเอียดในผนวก 3)

- ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์
ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ ส่งการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม

- กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 วิจัยเพื่อพัฒนาระบบ บริหารงานวิจัยของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ และจากต่างประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ

- แผนงานวิจัยที่ 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัยของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ

III ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551 – 2554) (โปรดดูรายละเอียดในผนวก 3)

- กลุ่มเรื่องที่ 8 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

IV ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับนโยบายรัฐบาล (กฏนาระบุความสอดคล้องเพียงหัวข้อที่มีความสอดคล้องมากที่สุด โดยโปรดดูรายละเอียดในผนวก 4)

- นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก : เรื่อง การรักษาและเพิ่มรายได้ของประชาชน
- นโยบายระยะการบริหารราชการ 4 ปี ของรัฐบาล : นโยบายข้อ 4.2 นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

ส่วน ข. องค์ประกอบในการจัดการทำโครงการวิจัย

1. ผู้รับผิดชอบ [คณะผู้วิจัยบทบาทของนักวิจัยแต่ละคนในการทำวิจัย และสัดส่วนที่ทำการวิจัย (%)] และหน่วยงาน ประกอบด้วย หน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน :

1.1 คณะวิจัย บทบาทของนักวิจัยแต่ละคนในการทำวิจัย และสัดส่วนที่ทำการวิจัย (%)

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	ปฏิบัติงานในฐานะ	สัดส่วนที่ทำการวิจัย
1. นายศรณรงค์ ศุภชวลิต	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	หัวหน้าโครงการ	60 %
MR. SORNARONG	ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ		
SUPACHAVALIT	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีอุบลราชธานี		
2. นายพินิจ ศรีเจริญ	นักวิชาการปฏิบัติการ	ผู้ร่วมงานวิจัย	40 %
MR. MR. PINIT SRICHAROEN			

1.2 หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานวิจัย และสถานที่ตั้ง

ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี อำนวยการเจริญ สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถนน ชยางกูร ตำบลโนนหนามแท่ง อำเภอเมือง จังหวัด อำนวยการเจริญ โทรศัพท์/โทรสาร 0-4554-1242

1.3 หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ประเภทการวิจัย : การวิจัยประยุกต์ (Applied Research)

3. สาขาวิชาการและกลุ่มวิชาที่ทำการวิจัย : สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา กลุ่มวิชา สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

4. คำสำคัญ (Keywords) ของโครงการวิจัย : อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ ไก่พื้นเมืองไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

5. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย :

เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอน ล่างส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตร แบบผสมผสาน โดยทำนา ทำไร่ เป็นอาชีพหลัก เลี้ยงสัตว์และเลี้ยงปลาเป็นอาชีพเสริม ม ชนิดสัตว์ที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง ได้แก่ โค กระบือ สุกร เป็ด และไก่ พันธุ์สัตว์ที่เกษตรกรเลี้ยงกันส่วนมากยังคงเป็นสัตว์พันธุ์พื้นเมือง อาทิ เช่น ไก่พื้นเมือง กระบือพื้นเมือง ไก่พื้นเมือง และสุกรพื้นเมือง เนื่องจากสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเลี้ยงง่าย ทนทาน ต่อโรค และส ภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ เป็นอย่างดี แม้ว่าจะมีการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้สายพันธุ์สัตว์จาก ต่างประเทศมาผสมข้ามพันธุ์ตามกระแสนิยม เพื่อต้องการให้สัตว์ตัวใหญ่ โตเร็ว แข็งแรงและให้ผลผลิตสูง แต่เกษตรกรจำเป็นจะต้องปรับระบบการเลี้ยงดู การจัดการให้อาหาร การสุขภาพ และด้ านอื่น ๆ ตาม พันธุ์กรรมที่เปลี่ยนแปลงไป มิฉะนั้นก็จะไม่ได้ผลผลิตตามศักยภาพของพันธุ์สัตว์แต่ละพันธุ์ หรืออาจมี ปัญหาเกิดขึ้นตามมาอย่างมากมาย ดังนั้น เกษตรกรบางส่วนจึงยังคงเลี้ยงสัตว์พันธุ์พื้นเมือง เพราะเห็นว่า สัตว์พันธุ์พื้นเมืองมีข้อดีเด่นหลายประการ มีความส อดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตเกษตรกรไทยตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แรงงานในการปรับพื้นที่ทำการเกษตร ใช้เป็นอาหารโปรตีน บริโภคในท้องถิ่น นำมูลสัตว์มาใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ในการปลูกพืช จำหน่ายตัวสัตว์ และผลผลิตสัตว์เป็น รายได้ใช้จ่ายในครอบครัว ตลอดจนใช้เป็นกีฬา(ชนไก่) เพื่อเป็นการสันทนาการกันของเกษตรกรในชนบท

ไก่พื้นเมืองเป็นสัตว์พื้นเมืองของไทย ที่มีการเลี้ยงสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเกษตรกรในชนบทยังเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเลี้ยงไก่พื้นเมือง จุดประสงค์หลักเพื่อ ใช้เป็นอาหารโปรตีนบริโภคภายในครอบครัว และเป็นกีฬาชนไก่เพื่อความบันเทิง ความสนุกสนานของ ชายไทยในชนบท นอกจากนี้ เกษตรกรยังสามารถจำหน่ายเป็นรายได้ของครอบครัวทั้งในด้านการบริโภค เนื้อและนำไปเลี้ยงเพื่อแข่งขันชนไก่ ซึ่งทำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นมาก ไก่พื้นเมืองแต่ละพื้นที่ที่มีความหลากหลาย ทางด้านสายพันธุ์ ปัจจุบันมีการนำไก่พื้นเมืองจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า เวียดนาม และอื่นๆ เข้ามา

ผสมกับไก่พื้นธุ์พื้นเมืองไทย เพื่อให้มีความแข็งแรง ทนทาน และตีเก่ง จน ทำให้ปัจจุบันจะหาสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยแท้ๆค่อนข้างยาก เป็นเรื่องที่น่าตกใจว่า ในอนาคตอาจจะหาสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยแท้ไม่ได้

ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีอุบลราชธานี จึงได้ ทำการศึกษาและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทย ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อ ศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง แล้วนำมาศึกษาสมรรถนะ การผลิต ของไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์ และศึกษาผลการกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทย ที่ผ่านการศึกษสมรรถนะ การผลิต แล้ว ไปสู่เกษตรกร เพื่อให้เกิดการ การอนุรักษ์ ไก่พื้นเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างอย่างยั่งยืนต่อไป

6. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย: เพื่อรวบรวม ศึกษาสมรรถนะ และอนุรักษ์พันธุ์ไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงอยู่ในท้องถิ่น ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

7. ขอบเขตของโครงการวิจัย:

7.1 ศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของสายพันธุ์ไก่พื้นเมือง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

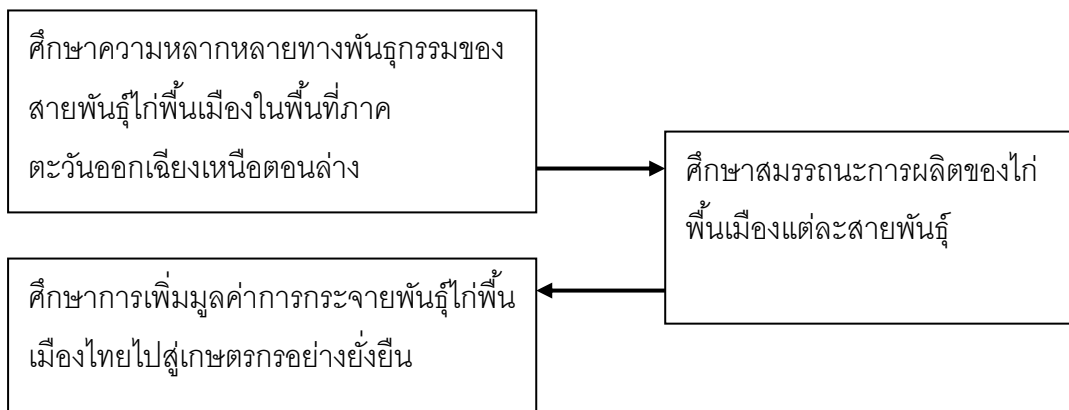
7.2 ศึกษาสมรรถนะการผลิตของไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์

7.3 ศึกษาการเพิ่มมูลค่าและการกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยไปสู่เกษตรกรในชนบท

8. ทฤษฎี สมมุติฐาน (ถ้ามี) และกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย : -

กรอบแนวคิด

ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี
อำนาจเจริญ

9. การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้อง :

จากเว็บไซต์ <http://www.dld.go.th/ict/th> ได้รวบรวมข้อมูลจำนวนปศุสัตว์ในประเทศไทย ปี 2552 พบว่ามีจำนวนไก่ทั้งประเทศ 281,672,304 ตัว เกษตรกร 2,802,442 ครัวเรือน แยกเป็นไก่พื้นเมือง จำนวน 61,613,536 ตัว เกษตรกร 2,760,196 ครัวเรือน คิดเป็น 21.87 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนไก่ทั้งประเทศ และ 98.49 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงไก่ ทั้งประเทศ โดยมีจำนวนไก่พื้นเมืองในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 3 หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (รวม 9 จังหวัด) มากที่สุด จำนวน 17,959,765 ตัว จำนวนเกษตรกร 897,227 ครัวเรือน คิดเป็น 29.15 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนไก่พื้นเมืองทั้งประเทศ และ 35.51 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงไก่พื้นเมืองทั้งประเทศ

ปรารภณา (<http://www.vet.chula.ac.th>) กล่าวว่า ในภาวะเศรษฐกิจถดถอย น้ำมันขึ้นราคา ค่าเงินบาทตกต่ำ อยู่ในระหว่างรอเศรษฐกิจฟื้นตัว เกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ต้อง ขวนขวายประกอบอาชีพที่สามารถยืนหยัดได้ด้วยพลังของตนเอง ไก่พื้นเมืองที่มีกำเนิดในประเทศไทยซึ่งเป็นสิ่งดีที่เกษตรกรมีอยู่ เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านใช้ต้นทุนต่ำ ให้ผลตอบแทนเร็ว เกื้อกูลสิ่งแวดล้อม ประโยชน์หลากหลาย คุณภาพดี ราคาดี เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะไก่ชนซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไ้ ไก่ชนไทย มีลักษณะดีเด่น มีความฉลาดหลักแหลม สดส่วนและสีสันทสวยงามที่สุดในโลก เป็นที่ต้องการของต่างประเทศ จึงเป็นทางเลือกที่ เหมาะที่สุดกับยุคเศรษฐกิจถดถอยของเกษตรกรไทย จะเห็นได้ว่ากว่า 2 ปีที่ผ่านมา มีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ชน ไทยเพิ่มปริมาณขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกภูมิภาคของประเทศ นอกจากจะเป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่มีคุณภาพทั้งเนื้อทั้งไข่ที่มีอยู่ได้ทุนบ้านแล้ว ไก่ชนยังเป็นสัตว์สวยงาม เลี้ยงเป็นเพื่อนเสริมสร้างสุขภาพจิต ช่วยกำจัดแมลง ในไร่นาและฟาร์มปศุสัตว์ ช่วยเตือนภัยจากแมลงและสัตว์มีพิษร้าย ช่วยเปลี่ยนเศษเหลือจากครัวเรือนจากไร่มาให้เนื้อเป็นไข่ ไข่ ทำให้เกษตรกรและบุตรหลานใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หากส่งเสริมให้ถูกทิศทาง ไชนจะเป็นสื่อที่ดีในการชักนำให้เกษตรกรพัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตอย่างสมัครใจและมีประสิทธิภาพ

ทิศทางการเลี้ยงไก่พื้นเมืองไทยแบบยั่งยืน

1. ชนิดไก่ที่เลี้ยง คือ ไก่ชน เนื่องจากมีประโยชน์เอนกประสงค์ เป็นเพื่อน เป็นสัตว์สวยงาม ช่วยกำจัดแมลงในไร่ นา ต้นทุนต่ำ ให้ผลตอบแทนเร็ว ไม่ต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการมาก เจ้าเนื้อ เนื้อและไข่คุณภาพสูง ไขมันต่ำ เนื้อแน่น รสชาติดี มีราคา เป็นที่ต้องการ ของตลาดและมีความสามารถในเชิงกีฬาที่ส่งผลให้มีมูลค่าเพิ่ม 10-1,000 เท่าตัว
2. ลักษณะของไก่ที่เลี้ยง ปากเป็นร่องจุ่มเหมือนเหยี่ยว คอใหญ่ยาว ลำตัวยาว 2 ท่อน หน้าอกกว้าง บั้นท้ายใหญ่ บั้นขาใหญ่ บึกบึน ลำสันแข็งแรง คู้ยเขี่ยหาอาหารกินเก่ง มีประโยชน์เอนกประสงค์
3. สร้างคอกหรือเล้าด้วยวัสดุท้องถิ่น ป้องกันแดด ลม ฝน และศัตรูของไก่ อีกทั้งจัดเป็นสัดส่วนและสะดวกในการจับทำวัคซีน จับบริโภคหรือจับจำหน่าย

4. ปลูกพืชผักสมุนไพร เช่น ชিং ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด กระชาย กะเพรา ขมิ้น ไพล มะละกอบอระเพ็ด และ กลั้วยน้ำว่า ฯลฯ เพื่อเป็นแหล่งอาหารของเกษตรกร และสร้างร่มเงาแหล่งอาศัยของแมลง
 5. ทำแปลงอาหารธรรมชาติประดิษฐ์สำหรับไก่ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมถูกทำลายมายาวนาน พืชยาฆ่าแมลง ยาฆ่าหญ้า การทำลายป่าไม้ ฯลฯ อาหารธรรมชาติไม่พอเพียง จึงควรทำแปลงอาหารสำหรับไก่ โดยใช้หลักการจากการเกิดแมลงกุดจี๊ของชาวอีสาน กองเศษเหลือจากไร่ นา ทับด้วยปุ๋ยคอก แกลบ ฟาง ข้าวฟ่าง เมล็ดหญ้า ฯลฯ รดน้ำให้ชุ่ม พองอกเป็นถ่วงอกก็ปล่อยให้ไก่คุ้ยเหยี่ยวจะได้ทั้งแมลงต่าง ๆ และอาหารพลังงานครบถ้วน หลังจากไก่คุ้ยเหยี่ยวแล้ว รวมกองเป็นปุ๋ยบำรุงความอุดมสมบูรณ์ของผิ ดิ
 6. รักษาสิ่งแวดล้อม กำจัดแมลงโดยไม่ใช้สารเคมี ใช้ไฟฟ้าล่อแมลงในเวลากลางคืน (แ่งน้ำ ลึก 1 นิ้วครึ่ง เปิดไฟ 19.00 – 21.00 น. เมื่อไก่รู้แหล่งจะวิ่งมาหากินแมลงตั้งแต่ไก่โห่) ไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า ไม่เผาทำลายเศษเหลือจากไร่ นา บริเวณบ้านและบริเวณเลี้ยงไก่สะอาดพอสมควร กำจัดแหล่งน้ำสกปรก (น้ำ จากครัวเรือน น้ำซักผ้า น้ำอาบ) และขยะมูลฝอย (ยางรัด โฟม)
 7. รวมกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เป็นชมรมฯ เพื่อความแข็งแกร่งของชุมชน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ที่ สำคัญเพื่อสามารถดำเนินกิจกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ความสำเร็จย่อมอยู่แค่เอื้อม
 8. การแข่งขันกีฬาชนไก่ ควรใช้กฎกติกาที่ชัดเจน ใช้เวลาสั้น ๆ รู้แพ้รู้ชนะ ไม่มั่วสุมการพนัน ป้องกันการบาดเจ็บของไก่ โดยเฉพาะไม่ใช้ยาตีปี ยาหน ยาชา ซึ่งเป็นวิธีการทำลายพันธุ์ไก่ ไก่ไม่ตายก็ไม่ เหลือความสมบูรณ์พันธุ์ที่จะขยายพันธุ์ต่อไปได้
 9. จัดตลาดกลางการเกษตร ของชุมชน ตลาดนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด เป็นคำตอบที่ว่า ผลิตแล้วจะไปขายที่ไหน การที่มีตลาดกลางของชุมชนจะก่อให้เกิดความได้เปรียบเชิงการตลาด โดยเฉพาะ ไก่ชน เมื่อเจ้าของไก่ต้องการขายก็จับในเวลากลางคืน เขาก็หิ้วไปตลาดพ่อค้าไกรับซื้อได้ทีละเป็นจำนวน มากโดยไม่เสียค่าเวลาและค่าน้ำมัน เพราะธรรมชาติของไก่ชนอยู่ตามท้องไร่ท้องนา อยู่ตามใต้ถุนบ้านฯ จะไม่มีปัญหาว่าต้องการจะซื้อไก่ชน แต่ไม่รู้ว่าจะไปซื้อที่ไหนและประเด็นสำคัญการเลี้ยงไก่ชนนั้นจะได้ไก่ แกงมากกว่าไก่เก่ง จะเป็นตัวเมียเสียครึ่งหนึ่ง ตัวผู้ที่มีลักษณะด้อยที่มีแม่ไม่ไก่ชนไทยไม่เข้าชั้นก็มีจำนวน มาก ไก่เก่งจะมีราว 5-10% เท่านั้น ดังนั้น ในอนาคต (เชื่อว่าอีกยาวไกล) จะต้องมีการดำเนินการตลาดของ ไก่ชนที่เป็นไก่เนื้อ
- จะเห็นได้ว่าการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแบบยั่งยืนสามารถเป็นสื่อชักนำเกษตรกร พัฒนาสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการเลี้ยงไก่พื้นเมืองต้องเลี้ยงแบบกึ่งซึ่งกึ่งปล่อย คุ้ยเหยี่ยวหา กินอยู่กับดินในบริเวณบ้าน สวน และไร่ นา เป็นเวลาอย่างน้อย 3 เดือน ถึงจะบริโภคหรือจำหน่ายได้ จึงเป็น ตัวบ่งชี้ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ถ้าดินแห้งผาก ไม่มีจุลินทรีย์ ไม่มีหญ้า ไม่มีแมลง ไก่พื้นเมืองจะแคะแก รน ผอม ออกแหลม ป่วยเป็นโรคได้ง่าย ถ้าดินดีมีความอุดมสมบูรณ์ มีหญ้าสด มีแมลง ฯลฯ ไก่พื้นเมืองก็จะ เจริญเติบโต อ้วน แข็งแรง มีความต้านทานโรคและใช้ต้นทุนในการเลี้ยงดูต่ำ ดังนั้นการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ พื้นเมืองในทิศทางที่ถูกต้องก็จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ของการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแบบยั่งยืน

1. เป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่มีคุณภาพทั้งเนื้อและไข่
2. เพิ่มรายได้ เนื่องจากไก่พื้นเมืองราคาดี และมีโอกาสเพิ่มมูลค่าได้สูง 10-1,000 เท่าตัว
3. ดินดีมีความสมบูรณ์ ปลูกพืชได้กิ่งออกงาม
4. มีพืชผักสมุนไพรไพร่ฤดูผสมพันธุ์
5. ส่งเสริมให้รักษาบริเวณบ้านให้สะอาด ทั้งแหล่งน้ำ และ ขยะมูลฝอย
6. ส่งเสริมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ห่างไกลอบายมุข สุรา และยาเสพติด
7. ส่งเสริมสุขภาพจิต เลี้ยงเป็นเพื่อนเป็นสัตว์สวยงาม
8. ส่งเสริมการกำจัดแมลงโดยวิธีธรรมชาติ ลดการเสี่ยงภัยจากสารเคมี
9. ส่งเสริมการลด ละเลิก อบายมุข การพนัน และการทรมานสัตว์
10. ส่งเสริมความแข็งแกร่งของชุมชนด้วยการรวมกลุ่มเป็นชมรมฯ และการจัดตลาดนัดชุมชน มีสินค้าอุปโภค บริโภค จากผู้ผลิตที่สดใหม่ ราคายุติธรรม ผู้บริโภคในชุมชนนั้น ๆ

สวัสดิ์ (2546) กล่าวว่า ไก่พื้นเมืองตามประวัติศาสตร์มีรายงานไว้ว่าเป็นไก่ที่มีต้นกำเนิดมาจากไก่ป่าในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะในแถบประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งมนุษย์ได้นำมาเป็นสัตว์เลี้ยงเมื่อประมาณ 3,000 ปีก่อน หลังจากที่มนุษย์นำไก่มาเลี้ยง ไก่และมนุษย์ดำรงชีวิตแบบพึ่งพาอาศัยกัน ไก่อาศัยการเลี้ยงดูและการป้องกันอันตรายจากมนุษย์ ในขณะที่มนุษย์อาศัยไก่และไข่เป็นอาหาร เป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เรียกว่า เป็นขบวนการวิวัฒนาการของสัตว์และมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง การวิวัฒนาการของไก่เป็นไปตามวิถีชีวิตของมนุษย์เจ้าของ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ บางปีเกิดภัยธรรมชาติรุนแรง สัตว์เลี้ยงตายลง หรือมีโรคระบาดรุนแรง ไก่จะตายมากแต่ไม่ตายหมด จะมีเหลือให้ขยายพันธุ์จำนวนหนึ่ง ซึ่งโดยปกติแล้วจะเหลือต่ำกว่า 10% ซึ่งจำนวนนี้จะขยายพันธุ์เพิ่มจำนวน ตัวที่แข็งแรงทนทานเท่านั้นจึงจะอยู่รอด จึงเป็นการคัดเลือกโดยธรรมชาติ จนเป็นไก่พื้นเมืองสืบทอดมาให้เราได้ใช้ประโยชน์ถึงทุกวันนี้ ดังนั้น ไก่พื้นเมืองจึงเป็นมรดกวัฒนธรรมและเทคโนโลยีชีวภาพที่หลากหลาย เป็นทรัพย์สินภูมิปัญญาของชาวบ้านโดยแท้ ชาวบ้านจดจำและเข้าใจการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและไก่พื้นเมืองควบคู่กันตลอดมา ส่วนใหญ่แล้วคนจะอาศัยไก่มากกว่าไก่อาศัยคนคือ ไก่สามารถคุ้ยเขี่ยหากินเองได้ตามธรรมชาติ ส่วนคนเมื่อไม่มีอาหารและไม่มีเงินใช้เล็กๆ น้อยๆ ก็จะต้องอาศัยไก่เป็นผู้ให้

ดังนั้น ไก่พื้นเมืองจึงเป็นไก่ที่วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพันธุ์มาโดยอาศัยพื้นฐานของธรรมชาติเป็นหลัก จึงทำให้ไก่พื้นเมืองมีหลากหลายสายพันธุ์ แต่ละพันธุ์ก็จะมีจุดเด่นเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว เช่น ความต้านทานโรคและแมลง สามารถเติบโตและขยายพันธุ์ภายใต้สภาพแวดล้อมการเลี้ยงดูของเกษตรกรในชนบทโดยเฉพาะรายย่อย จึงเหมาะที่จะทำการอนุรักษ์และพัฒนาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนเน้นที่เกษตรกรรายย่อยในชนบทที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยีชีวภาพแหล่งพันธุ์กรรมสัตว์พื้นเมืองเป็นหลัก

การอนุรักษ์และการพัฒนาไถ่พื้นเมือง การอนุรักษ์ หมายถึง การรักษาดำรงไว้ซึ่งแหล่งพันธุกรรม ไถ่พื้นเมือง และรวมไปถึงการนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แบบยั่งยืน คือ ใช้แล้วไม่หมดไปสูญหายไป ทั้งนี้เพราะไถ่พื้นเมืองมีพันธุกรรมที่ดีในเรื่องรสชาติและความอร่อยเป็นคุณสมบัติเฉพาะ การอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมสัตว์โดยทั่วไปมี 2 แบบ คือ การอนุรักษ์ในถิ่นกำเนิดเดิม และนอกถิ่นกำเนิด แต่การอนุรักษ์ในถิ่นกำเนิดเดิม คือ อยู่กับเกษตรกรโดยตรงจะเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด เพราะว่า จุดประสงค์ของการอนุรักษ์มุ่งเน้นเพิ่มรายได้เกษตรกร รายย่อย และการอนุรักษ์โดยวิธีนี้จะสามารถรักษาและดำรงไว้ซึ่งความหลากหลาย ในด้านแหล่งพันธุกรรมหรือสายพันธุ์ ลดความเสี่ยงต่อการสูญหาย เพราะไถ่ในแต่ละครอบครัวของเกษตรกร จะมีคุณสมบัติทางพันธุกรรมที่แตกต่างกัน เช่น อัตราการเจริญเติบโต ขนาดของลำตัว สีขน ความยาวของแข้ง หรืออวัยวะต่างๆ จะผันแปรไปตามสภาพแวดล้อม โดยไถ่จะปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ แต่เนื่องจาก การศึกษาและวิจัย ประสิทธิภาพของผู้รายงานนี้พบว่า การแสดงออกทางพันธุกรรมของไถ่พื้นเมืองเห็นได้ชัดเจน เมื่อไถ่ผู้นั้นอยู่ในสภาพธรรมชาติที่อาหารการกินไม่อุดมสมบูรณ์ เช่น ในช่วงที่อาหารขาดแคลน หรือคุณภาพอาหารไม่สมดุลจะเห็นว่าการเจริญเติบโตและการขยายพันธุ์จะแปรปรวนเห็นได้ชัด จากที่ไม่สามารถขยายพันธุ์ไปจนถึงขยายพันธุ์ได้จำนวนมากภายใต้สภาพแวดล้อมอันเดียวกัน ซึ่งเป็นการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และวิวัฒนาการไปตามการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติเศรษฐกิจและสังคม จึงนับได้ว่าการอนุรักษ์ในถิ่นกำเนิดเดิมจึงเป็นวิธีการอนุรักษ์ที่ถูกต้องที่สุด ได้รับการยอมรับสนับสนุนทั่วโลก

ปัจจุบันไถ่พื้นเมืองมีหลากหลายสายพันธุ์ เช่น ไถ่แจ้ ไถ่กู ไถ่ตะเภา ไถ่เบตง และไถ่ชน ส่วนใหญ่และไถ่พื้นเมืองจะเป็นสายพันธุ์ไถ่ชนสังเกตได้จากแม่ไถ่จะมีขนดำหน้าดำ และแข้งดำ หงอนหิน แต่จะมีแม่พันธุ์บางส่วนที่มีสีเทา สีทอง แต่หงอนก็ยังเป็นหงอนหิน ซึ่งเป็นลักษณะหงอนของไถ่ชน เหตุที่เกษตรกรนิยมเลี้ยงไถ่พื้นเมืองพันธุ์ไถ่ชน เพราะว่าไถ่ชนมีรูปร่างใหญ่และยาว เจริญเติบโตดี และแม่พันธุ์ก็ไซ้ดก เนื่องจากนักผสมพันธุ์ไถ่ชนได้คัดเลือกลักษณะ ดีเด่นไว้อย่างต่อเนื่องนับร้อยปีมาแล้ว เกษตรกรเพื่อนบ้านจะขอซื้อขอยืมหรือขอไปขยายพันธุ์มากกว่าไถ่พันธุ์อื่นๆ กรมปศุสัตว์ได้ทำการวิจัยผสมพันธุ์คัดพันธุ์ไถ่พื้นเมืองมาตั้งแต่ปีพ .ศ.2532 โดยเริ่มจากสายพันธุ์ไถ่ชนจาก 17 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่การปรับปรุงพันธุ์ไม่ได้เน้นในด้านการขนแก่ แต่เน้นในด้านการเจริญเติบโตและไซ้ดกเพื่อให้สามารถขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว สำหรับไถ่ชนไทยแท้สีขนแยกได้หลากหลาย ถึง 17 สีขน เช่น เหลืองหางขาว ประดู่หางดำ เหลืองเลา ประดู่เลา แสมดำ เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ไถ่พื้นเมืองมีความสำคัญต่อ วิถีชีวิตของเกษตรกรในชนบทมาก ทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงเห็นควรที่จะศึกษาความหลากหลายด้านพันธุกรรม สมรรถนะการผลิต และร่วมกันอนุรักษ์ไว้ให้คู่กับชีวิตเกษตรกรไทยตลอดไป

เอกสารอ้างอิงของโครงการวิจัย

ปรารภนา งามวงศ์วาน.ไก่พื้นเมือง : ทางเลือกยุคเศรษฐกิจถดถอยของเกษตรกรไทย.

<http://www.vet.chula.ac.th>

ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์. ข้อมูลจำนวนปศุสัตว์ ปี 2552. <http://www.dld.go.th/ict/th>

สวัสดิ์ ธรรมบุตร.2546.การเลี้ยงไก่พื้นเมือง.โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เช่น การเผยแพร่ในวารสาร จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์:

- ได้ทราบ ข้อมูล ลักษณะ และสมรรถนะการผลิตไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
- เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐกับเกษตรกรในการอนุรักษ์ไก่พื้นเมืองสายพันธุ์ไทยแท้
- หน่วยงานที่นำผลงานไปใช้ประโยชน์ คือ หน่วยงานของกรมปศุสัตว์ นำไปพิจารณาปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน ในการอนุรักษ์ไก่พื้นเมืองไทย

12. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย : เผยแพร่ผลการวิจัยในวารสารวิชาการสำนัก สุนัขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 3 และนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการของสำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์ รวมทั้งในสถาบันการศึกษาต่างๆ

13. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล :

13.1 วิธีดำเนินการวิจัย :

ปีที่ 1 ศึกษา ความหลากหลายทางพันธุกรรมของสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

- ประสานงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและอำเภอในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 9 จังหวัด สอบถามข้อมูลกลุ่ม/ชมรมเกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมืองเกี่ยวกับไก่ท้องถิ่นที่มีการเลี้ยงอยู่
- สัมภาษณ์ข้อมูลสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองจากเกษตรกรกลุ่ม/ชมรมผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองและผู้เลี้ยงไก่ชน
- บันทึกข้อมูลรายละเอียดลักษณะและรูปภาพไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์ที่มีการเลี้ยงอยู่ในชนบท
- จัดทำรายงานข้อมูลและรูปภาพไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์เป็นรูปเล่ม

ปีที่ 2 ศึกษาสมรรถนะการผลิตของไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์

1. จัดทำโรงเรือนเลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน 20 คอก แต่ละคอกเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ไก่พื้นเมือง จำนวน 6 ตัว
2. คัดเลือกและจัดซื้อไก่พื้นเมืองสายพันธุ์ต่างๆ จากเกษตรกร จำนวน 10 สายพันธุ์ แต่ละสายพันธุ์ประกอบด้วยพ่อพันธุ์ 2 ตัว และแม่พันธุ์ 10 ตัว
3. ทดสอบสมรรถนะการผลิตไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์
4. จัดทำรายงานผลการทดสอบสมรรถนะไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์

ปีที่ 3 ศึกษาการเพิ่มมูลค่าและการกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยไปสู่เกษตรกร

1. ประสานงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ คัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนจังหวัดละ 5 ราย รวม 45 ราย
2. จัดประชุมชี้แจง และฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกรที่คัดเลือกด้านการจัดการเลี้ยงดู และการเก็บข้อมูลการผลิต จำนวน 45 ราย
3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล คุณภาพไก่พื้นเมืองท้องถิ่น
4. สนับสนุนการจัดตลาดเผยแพร่พันธุ์ไก่พื้นเมือง
5. จัดตั้งกลุ่มการตลาด
6. จัดทำรายงานผลการกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยไปสู่เกษตรกร

13.2 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ : วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทาง สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

13.3 สถานที่ทำการทดลองและเก็บข้อมูล : ดำเนินการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รวม 9 จังหวัด และ ศูนย์วิจัยและถ่ายทอด เทคโนโลยี อำนาจเจริญ ตำบลโนนหนามแท่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

14. ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย (ให้ระบุขั้นตอนอย่างละเอียด) : กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน :

14.1 กิจกรรม ศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

กิจกรรม/ขั้นตอน	ปี 2554			ปี 2555								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. ประสานงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและอำเภอ	←	→										
2. สอบถามข้อมูลสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองจากเกษตรกรกลุ่ม/ชมรมผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง และผู้เลี้ยงไก่ชน			←								→	
3. บันทึกข้อมูลรายละเอียดลักษณะ และรูปภาพไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์					←						→	
4. จัดทำรายงานข้อมูลและรูปภาพไก่พื้นเมืองแต่ละสาย											←	→

พันธุ์เป็นรูปเล่ม												
-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

14.2 กิจกรรมศึกษาสมรรถนะการผลิตของไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์

กิจกรรม/ขั้นตอน	ปี 2555			ปี 2556								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. จัดทำโรงเรือนเลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน 20 คอก	←→											
2. คัดเลือกและจัดซื้อไก่พื้นเมืองสายพันธุ์ต่างๆ จากเกษตรกร จำนวน 10 สายพันธุ์			←→									
3. ทดสอบสมรรถนะการผลิตไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์					←→							
4. จัดทำรายงานผลการทดสอบสมรรถนะไก่พื้นเมือง											←→	

14.3 กิจกรรมศึกษาผลการกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยไปสู่เกษตรกร

กิจกรรม/ขั้นตอน	ปี 2556			ปี 2557								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. ประสานงาน และ คัดเลือกเกษตรกร	←→											
2. จัดประชุมชี้แจง และ ฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร			←→									
3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่				←→								
4. จัดตลาดนัดพันธุ์ไก่พื้นเมือง				←→								
5. ติดตามเก็บข้อมูลการผลิตไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์						←→						
6. จัดทำรายงานผลการกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยไปสู่เกษตรกร											←→	

15. ใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการวิจัย (อุปกรณ์การวิจัย, โครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ) ระบุเฉพาะใช้จ่ายที่
ต้องการเพิ่มเติม : -

16. งบประมาณของโครงการวิจัย (ปีงบประมาณ 2556 ได้รับการอนุมัติ จำนวน 289,100 บาท)

16.1 รายละเอียดงบประมาณการวิจัย จำแนกตามงบประมาณต่าง ๆ [ปีงบประมาณที่
เสนอขอ) (ผนวก 6)]

16.2 รายละเอียดงบประมาณการวิจัย จำแนกตามงบประมาณต่าง ๆ ที่เสนอขอในแต่ละปี
[กรณีเป็นโครงการวิจัยต่อเนื่อง (ผนวก 9)]

ปีที่ 1 กิจกรรมศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองในพื้นที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

หน่วย : บาท

รายการ	งบประมาณ
งบดำเนินงาน	
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	
1. ค่าใช้สอย	126,400
1.1 ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และพาหนะ	86,400
- ค่าเบี้ยเลี้ยง 3 คนๆละ 30 วันๆละ 210 บาท	18,900
- ค่าที่พัก 3 คนๆละ 15 วันๆละ 500 บาท	
- ค่าพาหนะ 3 คนๆละ 15 ครั้งๆละ 1,000 บาท	22,500
1.2 ค่าจ้างเหมา	40,000
- ค่าจ้างเหมาจัดพิมพ์ รายงาน	40,000
จำนวน 100 ชุดๆละ 400 บาท	
2. ค่าวัสดุ	80,000
2.1 ค่าวัสดุสำนักงาน	10,000
2.2 วัสดุน้ำมันเชื้อเพลิง	50,000
2.3 วัสดุคอมพิวเตอร์	20,000
	206,400

ปีที่ 2 กิจกรรมศึกษาสมรรถนะการผลิตของไก่พื้นเมืองแต่ละสายพันธุ์

หน่วย : บาท

รายการ	งบประมาณ
งบดำเนินงาน	
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	
1. ค่าใช้สอย	
1.1 ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และพาหนะ	
- ค่าเบี้ยเลี้ยง 3 คนๆละ 30 วันๆละ 210 บาท	18,900
- ค่าที่พัก 3 คนๆละ 15 วันๆละ 500 บาท	22,500
1.2 ค่าจ้างเหมา	
- ค่าจ้างเหมาจัดพิมพ์ รายงาน	40,000
จำนวน 100 ชุดๆละ 400 บาท	10,000
2. ค่าวัสดุ	30,000
2.1 ค่าวัสดุสำนักงาน	20,000
2.2 วัสดุน้ำมันเชื้อเพลิง	50,000
2.3 วัสดุคอมพิวเตอร์	
2.4 ค่าวัสดุก่อสร้าง(จัดทำโรงเรือน)	
2.4 ค่าวัสดุการเกษตร	
- พันธุ์ไก่ (พ่อพันธุ์ 20 ตัวๆละ 500 บาท แม่พันธุ์ 100 ตัวๆละ 200 บาท)	30,000
- อาหารเลี้ยงพ่อแม่และลูกไก่	50,000
- วัสดุอุปกรณ์	10,000
- วัคซีน และเวชภัณฑ์	5,000
	286,400

ปีที่ 3 กิจกรรมศึกษาผลการกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยไปสู่เกษตรกร

หน่วย : บาท

รายการ	งบประมาณ
งบดำเนินงาน	
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	
1. ค่าใช้สอย	
1.1 ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และพาหนะ	
- ค่าเบี้ยเลี้ยง 3 คนๆละ 30 วันๆละ 210 บาท	18,900
- ค่าที่พัก 3 คนๆละ 15 วันๆละ 500 บาท	22,500
- ค่าพาหนะ 3 คนๆละ 15 ครั้งๆละ 1,000บาท	45,000
1.2 ค่าจ้างเหมา	
- ค่าจ้างเหมาจัดพิมพ์ รายงาน	40,000
จำนวน 100 ชุดๆละ 400 บาท	
1.3 ค่าฝึกอบรมเกษตรกร จำนวน 45 รายๆละ 1,000 บาท	45,000
2. ค่าวัสดุ	
2.1 ค่าวัสดุสำนักงาน	10,000
2.2 วัสดุน้ำมันเชื้อเพลิง	50,000
2.3 วัสดุคอมพิวเตอร์	20,000
	251,400

16.3 งบประมาณการวิจัยที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีที่ผ่านมา (กรณีเป็นโครงการวิจัยต่อเนื่องที่ ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัยแล้ว) -

17. **ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ** : ได้ทราบสมรรถนะการผลิต และเกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการกับเกษตรกร ในการอนุรักษ์สายพันธุ์ไก่พื้นเมืองไทยในชนบท จำนวน 10 สายพันธุ์

18. **โครงการวิจัยต่อเนื่องปีที่ 2 ขึ้นไป :**

18.1 คำรับรองจากหัวหน้าโครงการวิจัยว่าโครงการวิจัย ได้รับการจัดสรรงบประมาณจริงในละปีงบประมาณที่ผ่านมา

18.2 ระบุว่าโครงการวิจัยนี้อยู่ระหว่างเสนอของบประมาณจากแหล่งเงินทุนอื่น หรือเป็นการวิจัยต่อยอดจากโครงการวิจัยอื่น (ถ้ามี) -

18.3 รายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย (แบบ ต-1 ซ/ด)

19. คำชี้แจงอื่น ๆ (ถ้ามี) :

20. ลายมือชื่อ หัวหน้าโครงการวิจัย พร้อมวัน เดือน ปี :

(ลงชื่อ).....หัวหน้าโครงการวิจัย

(นายศรณรงค์ ศุภชวลิต)

...../...../.....

ส่วน ค. ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ (ภาษาไทย) นายศรณรงค์ ศุภชาวลิต
(ภาษาอังกฤษ) Mr.Sornnarong Suphachavalit
2. หมายเลขประจำตัวประชาชน 3 3299 00354 56 9
3. ตำแหน่งปัจจุบัน นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ใน
ฐานะผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี
อุบลราชธานี
4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีอำเภอ นาจเจริญ อ.ชยางกูร ต.โนนหนามแท่ง อ.เมือง จ.
อำนาจเจริญ 37000 โทร./โทรสาร 0-4554-1242 e-mail : trub_ubt@dld.go.th
5. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบ การศึกษา	ระดับ ปริญญาตรี /โท / เอก	อักษรย่อปริญญา และชื่อเต็ม	สาขา	วิชาเอก	ชื่อสถาบันการศึกษา	ประเทศ
2523	ปริญญาตรี	วท.บ.วิทยาศาสตร์ บัณฑิต	เกษตรศาสตร์	สัตวบาล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ไทย
2546	ปริญญาโท	กส.ม.เกษตรศาสตร์ มหาบัณฑิต	ส่งเสริม การเกษตร	ส่งเสริม การเกษตร	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช	ไทย

6. ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่ตีพิมพ์	ปฏิบัติงานในฐานะ	การเผยแพร่	แหล่งเงินทุน
1. ความต้องการฝึกอบรมของ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจังหวัด นครราชสีมา	2545	หัวหน้าโครงการวิจัย	วารสารวิชาการปศุสัตว์เขต 4 ปีที่ 7 ฉบับที่ 16 ประจำเดือน ต.ค.45- พ.ค.46	-
2. การศึกษาสภาพการ ปฏิบัติงานและความต้องการ ฝึกอบรมเพิ่มเติมของอาสาปศุ สัตว์ประจำตำบล (อพปต.)ที่ ผ่านการฝึกอบรมในปี 2541 ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 3	2545	หัวหน้าโครงการวิจัย	วารสารวิชาการปศุสัตว์เขต 4 ปีที่ 7 ฉบับที่ 16 ประจำเดือน ต.ค.45- พ.ค.46	-

6. ผลงานวิจัยที่ผ่านมา(ต่อ)

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่ตีพิมพ์	ปฏิบัติงานในฐานะ	การเผยแพร่	แหล่งเงินทุน
3. คู่มือการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	2545	หัวหน้าโครงการวิจัย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัดในพื้นที่เขต 3	-
4. การศึกษาสภาพการเลี้ยงกระบือ และทัศนคติของเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	2550	ผู้ร่วมวิจัย	เอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	กรมปศุสัตว์
5. การใช้เนื้อมนม(Milk Solid) ในระบบซื้อขายน้ำนมดิบในประเทศไทย	2552	ผู้ร่วมวิจัย	รายงานผลการวิจัยโคนม สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี	กรมปศุสัตว์

7. งานวิจัยที่กำลังทำ

ชื่อเรื่อง	แหล่งทุน	ลุล่วงแล้วประมาณ (%)
1. การศึกษาผลตอบแทนการผลิตอาหารหยาดคุณภาพดีและอาหารชั้นราคาถูก ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	95 %
2. การศึกษารูปแบบและองค์ความรู้การเลี้ยงสัตว์พื้นเมืองของเกษตรกรตามระบบเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	95 %
3. การศึกษาระบบการเลี้ยงกระบือ และแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกระบือที่เหมาะสมของเกษตรกรรายย่อย ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	90 %
4. การเลี้ยงปศุสัตว์ในระบบเกษตรผสมผสานของเกษตรกรรายย่อย ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	90 %

ประวัติผู้ร่วมงานวิจัย

1. ชื่อ (ภาษาไทย) นายพินิจ ศรีเจริญ
(ภาษาอังกฤษ) Mr.Pinit Sricharoen
2. หมายเลขประจำตัวประชาชน 3 3111 00768 42 6
3. ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ
4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีอำนาจเจริญ ถ.ชยางกูร ต.โนนหนามแท่ง อ.เมือง จ.
อำนาจเจริญ 37000 โทร./โทรสาร 0-4554-1242 e-mail : trub_ubt@dld.go.th
5. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	ระดับปริญญาตรี /โท /เอก	อักษรย่อปริญญาและชื่อเต็ม	สาขา	วิชาเอก	ชื่อสถาบันการศึกษา	ประเทศ
2539	ปริญญาตรี	วท.บ วิทยาศาสตร์ บัณฑิต	สัตวศาสตร์	-	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ไทย

6. ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่ตีพิมพ์	ปฏิบัติงานในฐานะ	การเผยแพร่	แหล่งเงินทุน
1. การศึกษาสภาพการเลี้ยงกระบือ และทัศนคติของเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	2550	ผู้ร่วมวิจัย	เอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	กรมปศุสัตว์

7. งานวิจัยที่กำลังทำ

ชื่อเรื่อง	แหล่งทุน	ลุล่วงแล้วประมาณ (%)
1. การศึกษาผลตอบแทนการผลิตอาหารหยาบ คุณภาพดี และอาหารชั้นราคาถูก ของเกษตรกรผู้ เลี้ยงโคนมรายย่อย ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	95 %
2. การศึกษารูปแบบและองค์ความรู้การเลี้ยงสัตว์ พื้นเมืองของเกษตรกรตามระบบเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	95 %
3. การศึกษาระบบการเลี้ยงกระบือ และแนวทางการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกระบือที่เหมาะสมของ เกษตรกรรายย่อย ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	90 %
4. การเลี้ยงปศุสัตว์ในระบบเกษตรผสมผสานของ เกษตรกรรายย่อย ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ใน พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	กรมปศุสัตว์	90 %